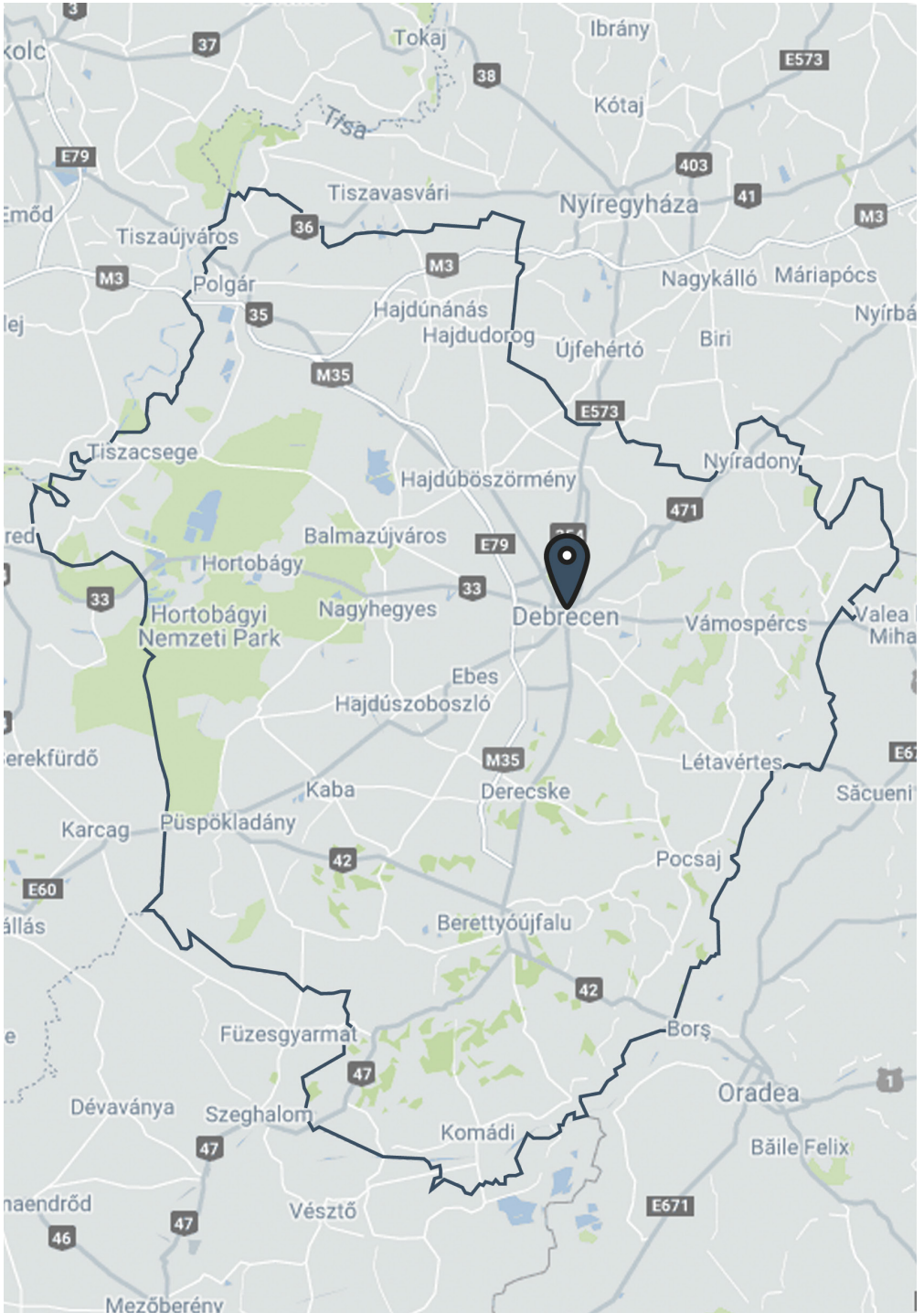

KÖZSÉGFEJLESZTÉSI FOLYAMATOK HAJDÚ-BIHAR MEGYÉBEN

a 6.9.2-16
pályázatokban

BEVEZETŐ

Országosan csaknem ezer településen zajlik jelenleg közösségfejlesztési folyamat, a helyi identitás és kohézió erősítése a közösségfejlesztés módszertanával. Jelen kiadványunkkal néhány példa kiemelésével azokra a kérdésekre keressük a választ, hogy mit is jelent mindez és milyen megoldásokat tud adni egy közösségi alapú beavatkozás a települések kihívásaira, tudnak-e helyben változásokat elérni a módszertan adta keretek között.

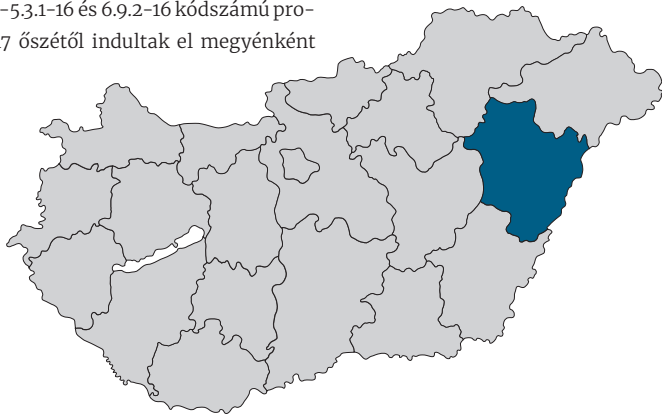
A „Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás” EFOP 1.3.1-15-2016-00001 kiemelt projekt a Szabadtéri Néprajzi Múzeum Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ, az NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft. és az Országos Széchényi Könyvtár konzorciumi együttműködésében valósul meg. A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében meghirdetett „A helyi identitás és kohézió erősítése” TOP-5.3.1-16 és TOP-6.9.2-16 című pályázatokhoz szorosan kapcsolódik szakmai és módszertani támogatást nyújt a megvalósítás során.

A TOP-5.3.1-16 és 6.9.2-16 kódszámú projektek 2017 őszétől indultak el megyénként

változó településszámmal, időtartammal és feltételekkel. Közös bennük, hogy mindannyian láttak lehetőséget abban, ha a saját településükön a közösségek megerősödnek, szorosabb együttműködések, közös cselekvések alakulnak ki és a társadalmi párbeszéd nyitottabbá válik. A feltárás, interjúzás időszakától kezdve a közösségi beszélgetéseken át a cselekvési terv kialakításáig és megvalósításáig a Cselekvő közösségek projekt kulturális közösségfejlesztő mentorai kísérték a folyamatokat és segítették át a nehezebb időszakokon is a projektgazdákat.

2019 tavaszán a Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás projekt keretében 18 megyei szakmai napot szerveztünk, melyeken találkozási lehetőséget biztosítottunk a TOP-5.3.1-16 és 6.9.2-16 kódszámú projektben érintetteknek.

Ez a füzet egyike annak a 18 megyei kiadványnak, amelyekben megyénként 3-3 (a rendezvényeken megismert) példát mutatunk be. Ha valamely jógyakorlat felkelti érdeklődésüket, forduljanak bizalommal a megvalósító projektgazdákhöz!

MEGYEI ÖSSZEFOGLALÓ

Az Észak-Alföld régióban fekvő Hajdú-Bihar megye területe és népessége alapján az ország negyedik legnagyobb megyéje, 82 települése – egy megyei jogú város, 20 város, a többi kisebb-nagyobb község – 9 kistérséget alkot.

A megyében A helyi identitás és kohézió erősítése TOP 5.3.1-16 pályázatra egyetlen település sem nyújtott be pályázati anyagot. A TOP 6.9.2-16-os számú kiírásra Debrecen Megyei Jogú Város önkormányzata önállóan 6 pályázatot adott be, amelyekben csaknem az egész várost lefedve összesen 31 célterületet jelöltek ki. (A Nagy Sándor telep nem szerepel célterületként, mert ott jelenleg más projekt megvalósí-

tása van folyamatban.) A projektben vállalt célok megvalósításra a város 1 Mrd 81 millió forint támogatást nyert el. A pályázaton Bánk, Ondód, és Debrecen-Józsa városrészek önálló programmal nyertek el támogatást.

A projekt szakmai tartalmát Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata, mint konzorciumvezető, a Debreceni Művelődési Központ és a Méliusz Juhász Péter Könyvtár konzorciumi tagok közreműködésével valósítja meg.

A projektek átfogó célja a közösségi kohézió erősítése, közösségek és ezeken keresztül az egyének önálló cselekvési szándékának és képességének erősítése, továbbá

a közösségi, együttélési konfliktusok oldása, elsősorban szakmai-módszertani támogatás folyamatos biztosításával. A projekt rész céljai a kulturális intézmények működésének társadalmasítására, a közösségfejlesztési folyamatok és önkéntes programok eredményeinek fenntartására irányulnak.

Megtörtént a lakosság bevonásával a helyzetfeltárás, ahol megfogalmazódtak a közösséget leginkább érintő hiányok, szükségletek. Feltérképezték a településrészekben élők kezdeményező- és cselekvő szándékát, amelynek célja erősíteni a helyi ügyek iránti elköteleződést azáltal, hogy közösségi részvételen alapuló programokat, akciókat, folyamatokat valósítanak meg, erősítve a helyi identitástudatot és a településrész lakosságmegtartó erejét. Részletezték a projekt keretében megvalósuló programokat, közösségi akciókat és folyamatokat a fenti célok elérése érdekében. Elkészültek a problémákra, a szükségletekre válaszokat adó, közösségi tervezéssel kialakított konkrét cselekvési- és programtervek. A közösségi tevékenységek, a közösségfejlesztés mód-

szertanára épülő koncepció körvonalazódik, és ennek mentén koherens egészet alkotva valósulhatnak meg a helyi közösségi programok.

A beavatkozások eredményeként fejlődik a közösség tagjainak egymás iránti felelősségtudata, megerősödik a helyi civil társadalom önálló cselekvési képessége is. A civil aktivitás növekedésével a helyi lakosokban kialakulnak a szükséges kompetenciák, az önkéntesség által a településrészhez való kötődés is erősödik. A beavatkozások minőségi változást hoznak a településen élők, így a településen működő közösségek életébe.

A tervezett programok tekintetében igen színes a paletta. A célterületek lakosainak szokásait, hagyományait figyelembe véve közösségi élményszerzés, érték-központú kikapcsolódás céllal szerveznek például őszi, vagy szüreti családi napokat, piknikeket. Ahol volt hagyománya, ott a szüretnek hangulatát idézik fel egy szüreti mulatsággal. Ezek mellett célterületenként – az ünnepekhez kapcsolódva – hagyó-

mányórzó programokra hívják a helyieket: húsvéti készülődés, advent, Betlehemezés stb. Az ismeretterjesztő előadássorozatok a művészetekről szolgálnak érdekes információkkal, illetve az egészséges életmódra hívják fel a figyelmet. A tervezett kiállításon keresztül az adott célterület kultúráját, történelmét és hagyományait mutatják be. A szakkörök, klubok tevékenységi köre is nagyon széles: a művészeti alkotótáboron keresztül egészen az irodalmi teadélutánig találunk közösségi tevékenységeket.

A projekt egyéb célkitűzései és elvárásai és a helyi fejlesztő folyamatok mentén kialakulnak új intézményi, ágazati együttműködések, amelyek a meglévő kapcsolatokat és partnerséget erősítik. Elkészül egy partnerségi terv, amely a projekt megvalósítása során folyamatosan bővül.

A projekt részét képezi az érintett településrész közösségi tevékenységének történeti feltárása és a lakosság számára elérhetővé tétele, amelynek célja a helyi közösségek tárgyi, épített és szellemi értékeinek feltárása, bemutatása és megőrzése a kontinuitás fenntartása és új értékek létrehozásának elősegítése érdekében. A törté-

neti feltárás, mint tevékenység a teljes időszakot végigköveti, folyamatosan valósul meg. Nagy jelentőségű a helyi értékek feltárása, adatbázisba gyűjtése, amely egy helyen, bárki számára elérhető formában kerül megőrzésre. Ennek érdekében az adatok és rekordok a Debreceni Integrált Közgyűteményi Rendszerbe kerülnek feltöltésre.

A projekt folyamán felülvizsgálták Debrecen Helyi Esélyegyenlőségi Programját², a közösségek részvételével áttekintették a helyi közművelődési rendeletet. Debrecen Kulturális Stratégiája 2018-2030 dokumentumban megfogalmazott intézkedések, célok teljesülésének felülvizsgálata is megtörténik szakértők bevonása mellett, társadalmi egyeztetés mentén. A közösségfejlesztési folyamat eredményeiről, az ahhoz való csatlakozás lehetőségeiről a lakosságot tájékoztató közösségi információs pont került kialakításra. A közösségfejlesztési folyamat szakmai minőségének biztosítása érdekében képzések, tanulmányutak szerveződnek. A nyilvánosság biztosítása az erre a célra kialakított weboldalon, infokommunikációs akadálymentesítés keretében válik biztosítottá.

„A HELYI IDENTITÁS ÉS KOHÉZIÓ ERŐSÍTÉSE” CÍMŰ TOP PÁLYÁZATBAN RÉSZTVEVŐ TELEPÜLÉSEK

Debrecen 1 városrész

Debrecen – Bánk városrész

Debrecen – Ondód városrész

Debrecen 3 városrész

Debrecen 2 városrész

Debrecen – Józsa városrész

² <https://www.debrecen.hu/assets/media/file/hu/15796/dmjv-onkormanyzata-helyi-eselyegyenlosegi-programja-2018-2023.pdf> (utolsó letöltés: 2019.08.26.)

PROGRAMKAVALKÁD A DEBRECENI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT SZERVEZÉSÉBEN

Projekt kedvezményezettje: Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata
Együttműködő partner: Debreceni Művelődési Központ, Méliusz Juhász Péter Megyei Könyvtár

A helyi identitás és kohézió erősítése TOP 6.9.2-16 pályázaton Debrecen Megyei Jogú Város 6 önálló pályázatával, több mint egymilliárd forint támogatási összeget nyert a kitűzött célok elérésére. A projekt megvalósításban konzorciumi partnerként vesz részt a Debreceni Művelődési Központ (DMK), amely a helyi közösségi kultúra központja, a város legnagyobb közművelődési intézménye. A DMK több mint 70 civil szervezettel ápol szoros kapcsolatot.

A projekt megvalósítása 2018 végén kezdődött. A helyi igények felmérését és kiértékelését követően összeállított programlista, – a helyi városi, városrészi lakosság igényeire épülve, azokat születtett – igen gazdag. A rendezvények, programok általános célja, hogy az adott területeken élők jobban megismerjék egymást, a közösségeket, múltjukat és hagyományaikat, ezáltal is erősítve a közösséghez tartozás fontosságát, a „debreceni polgár” identitástudatát.

Az egyes városrészekben szervezett programok célcsoportjai elsősorban a helyiek, de nem zárják ki a város más területein élőket sem.

A programok összeállítása során figyelembe vették a településrészen élők összetételét, és igyekeztek minden korcsoportnak megfelelő közösségi tevékenységet kínálni.

A Debreceni Művelődési Központ a három éves program keretében több mint 400 programot szervez. A programokat témakörönként állították össze: családi (40), hagyományörző (119), és ismeretterjesztő (144) programok, valamint kiállítások (42) és klubfoglalkozások (71) szerepelnek a kínálatban.

A teljesség igénye nélkül villantunk fel néhány, a közösségeket megmozgató tervezett rendezvényt.

A családi napok célja az élményszerzés ismerkedős, vetélkedős, játékos és kreatív programokon keresztül. A családi rendezvényekre várják a településrész apraját-nagyját. Vidám napra számíthatnak azok, akik részt vesznek az Őszköszöntő szüreti napon, ahol megismerkedhetnek a szürethez kapcsolódó hagyományokkal. A Libakert Napja című program kifejezetten a Libakert városrészhez kapcsolódik, a helyiekről szól, a helyieknek. A Lipem-lopom a szőlőt szintén egy családi délután lesz, amelyen színpadi produkciókkal, hagyományörző népi játszótérrel, szüreti felvonulással várják az érdeklődőket. A szüret jegyében zajló rendezvény egyik központi eleme lesz a kisbíró választás.

Jövőre is sok családi rendezvényre várják a debreceni településrészek lakóit. Szentlászlófalván például a Szent György

napra emlékeznek meg, egy felszabadult, felhőtlen közösségi ünnepet tervezve, amelynek célja az együttélés és az együtt gondolkodás erősítése. A Ludaskerti Vigaság célja pedig az élményszerzés, kikapcsolódás, a hagyományok megismerése.

A hagyományörzés, az ismeretek továbbadása, átörökítése fontos közösségi célként jelenik meg a projektben érintett összes településrészen. Idén az őszi időszak ünnepeire koncentrálnak szerveznek közösségi programokat, amelyek célja a közös ünnepvárás, ünneplés, az öröm közösségekben való megélése. A programok a decemberi ünnepkörhöz kapcsolódnak, mint például a lucázás, az adventi készülődés, a betlehemezés. Sok érdeklődőt várnak a Mi Betlehemünk, a Luca napi ravaszságok, a Mesetarisznya (újkerti mesenap) programra. A mesenapon a résztvevők a mesemondáson keresztül ismerkedhetnek meg a hagyományos népmesei nyelvezettel, a népmesék tartalmi, formai elemével, a mesék által közvetített hagyományos értékrenddel. Az Élő Advent című rendezvényen bemutatnak minden olyan népszokást, amely az ünnepkörhöz kapcsolódik: ilyen a lucázás, a lucaszék készítés, a betlehemezés és a regölés. Debrecenben nagy hagyományai vannak a mézeskalács készítésnek, díszítésnek, így a résztvevők szakavatott kézműves mesterektől tanulhatják meg a mézeskalács díszítés tudományát. A Tímárok nyomában című rendezvény a helyi értékeket helyezi a középpontba. A cél, hogy a városrészben élők egy interaktív program keretében új ismereteket szerezhessenek, megismerjék közelebbről a településrészt ipartörténetét és az itt lévő Tímárház régi és mai szerepét Debrecen életében. Az is-

meretterjesztő programok számos témakört felölelnek. Egy-egy városrészre tervezve Tankatalógust készítenek, amelyben felmérik és közzéteszik a helyi erőforrásokat. Szerveznek művészeti ismeretterjesztő előadásokat, amelyeken keresztül az adott városrészben élők megismerhetik a helyi művészeket, amatőr alkotókat, az előadások mellett a művészethez kapcsolódó beszélgetések, játékok teszik érdekesebbé a programot.

A művészetek mellett egészségnapokat szerveznek, amelyeken preventív jelleggel ismeretterjesztő előadásokat hallgathatnak meg az érdeklődők. De téma lesz a környezetvédelem és az újrahasznosítás is. A környezetvédelem céljainak, feladatainak megismertetése játékos vetélkedők, előadások keretében, tudatosítása a lakótelepi városrészen élőkkel. Például az Újrahasznosítás kreatív program célja a környezettudatos szemlélet megismertetése

A projekt során az egyes városrészekhez kötődve kiállításokat rendeznek. Rajzpályázatot hirdetnek, a pályaműveket pedig bemutatják a nagyközönségnek is. Megrendezik az Újkerti Múltidéző Helytörténeti Kiállítást bemutattva a városrész történelmi és kulturális emlékeit. AZ Emlékképek című kiállítás a Tócvölgy múltját foglalja össze. A Nagyanyáink konyhája című bemutató a 60-as évekbe repíti vissza a látogatókat. Célja az ismeretterjesztésen túl a hagyományok megismertetése.

Rengeteg szakkör, klubfoglalkozás kínál szórakozási, közösségépítési lehetőséget a projekt során. Az együttműködés erősítése áll a középpontjában a Csapókertben a Civilek a civilekért rendezvénynek. Az Alkotó ifjúság című rendezvény a fiatalo-

kat igyekeznek megszólítani és bevonni a közösségi tevékenységekbe. De klubfoglalozás keretében lehetőséget adnak az egyetemi amatőr művészek bemutatkozására is. Elindul a Helytörténeti klub, az Irodalmi kávéház, a Tálentum klub, amely a tehetséges diákokat fogja össze. Mindezek mellett működnek a hagyományosnak számító klubok is, mint a baba-mama vagy az idősek klubja.

Megrendezik például a 50 éves a Csapó-kerti Pávakör – kiállítás, szakmai nap és megyei pávakörök találkozóját is. A Csapó-kert városrészben – ezen belül a közösségi házban – működő civil szervezetek, amatőr

művészeti csoportok a közösség hajtóerejét jelentik. A rendezvénnyel a tevékenységüket kívánják erősíteni.

A projektek és a programok átfogó céljai a közösségi kohézió erősítése, közösségek és ezeken keresztül az egyének önálló cselekvési szándékának és képességének erősítése, továbbá a közösségi, együttélési konfliktusok oldása, elsősorban szakmai-módszertani támogatás folyamatos biztosításával. A projektek rész céljai a kulturális intézmények működésének társadalmasítására, a közösségfejlesztési folyamatok és önkéntes programok eredményeinek fenntartására irányulnak.

A HELYI IDENTITÁS ÉS KOHÉZIÓ ERŐSÍTÉSE A MÉLIUSZ JUHÁSZ PÉTER KÖNYVTÁRBAN

Projekt kedvezményezettje: Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata
Együttműködő partner: Debreceni Művelődési Központ, Méliusz Juhász Péter Megyei Könyvtár

Debrecen Megyei Jogú Város, hazánk harmadik legnagyobb területű és a második legnépesebb települése. Könyvtári szolgáltatásait, egész Hajdú-Bihar megyével együtt, a 2013-ban a Hajdú-Bihar megyei könyvtár és a Debreceni Városi Könyvtár összevonásával létrejött Méliusz Juhász Péter Könyvtár látja el. Debrecenben az olvasók egy központi könyvtárban, 12 fiókkönyvtárban és 5 könyvtárponton keresztül vehetik igénybe a szolgáltatásokat. „A Méliusz Könyvtár a megye és a város minden részén jelen van: közel az olvasóhoz.”³

Küldetesként fogalmazták meg a polgárok számára az információhoz és a kulturális javakhoz való szabad hozzáférést, illetve az írott örökség gyűjtését és közzétételét. Az intézmény nem csak az olvasással és könyvekkel kapcsolatos tevékenységeivel járul hozzá a város és a régió kulturális életéhez, hanem a hagyományok őrzésére is hangsúlyt fektet. Így A helyi identitás és kohézió erősítése – TOP-6.9.2-16 azonosítószámú pályázatban is ezzel a szemlélettel megegyező feladatokat valósítanak meg. A Debrecen Megyei Jogú Város által benyújtott pályázatokban a Debreceni Művelődési Központ és Debrecen Megyei Jogú Városá-

nak konzorciumi partnereként vesz részt a Méliusz Juhász Péter Könyvtár. A település, a településrészek közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztése érdekében megvalósított pályázatokban a közösségi tevékenységek feltárásával és elérhetővé tételével, helyi közösségi akciók, programok, események megvalósításával, a közösségfejlesztési folyamatról tájékoztató információs pontok működtetésével segítik a projekt sikeres megvalósítását.

TÖRTÉNETI FELTÁRÁS

Első lépésben, a közösségfejlesztési folyamathoz hasonlóan, egy feltárással, megismeréssel, kutatással kezdődött a projekt megvalósítási szakasza, azaz a településrész közösségi tevékenységét történeti szemszögből vizsgálták meg a közösségek bevonásával. Mindezt a helyi közösségek tárgyi, épített és szellemi értékeinek feltárása, bemutatása, megőrzése és új értékek létrehozásának elősegítése érdekében tűzték ki célul. Az összegyűjtött helyi értékeket egy adatbázisban tárolják, bárki számára hozzáférhető formá-

³ <http://www.meliusz.hu/bemutakozas> (utolsó letöltés: 2019.08.26.)

ban. Továbbá a fenti értékek megismerésére, megőrzésére, feldolgozására irányuló közösségépítő programokon és rendezvényeken vehetnek részt a helyi lakosok.

KÖNYVTÁRI KVÍZSOROZAT

Megtornáztatja a lakosság fogaskerekeit az a kvíz sorozat, amelyet a lakosság számára szerveznek a könyvtárakban helytörténeti témában. Ez lehetőséget ad a résztvevőknek a tartalmas időtöltésre, minőségi szórakozásra és játszva tanulásra is. Témájuk az adott célterület történetére, közösségi életére, helyismeretére vonatkozó kérdések feldolgozása, és ezáltal a kötődés kialakítása és a helyi identitás erősítése.

KULTURÁLIS PROGRAMOK, PROGRAMSOROZATOK

Egyes fiókkönyvtárakban a helyi igényekhez igazodva külön programokat, eseményeket valósítanak meg, mint például a Józsvai Irodalmi Kör, amelynek aktuális témája az érdeklődés tekintetében alakul, vagy a Könyvtársasjáték, a Viola-éneklő közösség és a Motoszka Kézműves klub.

HELYTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁSOK

Az aktív kikapcsolódás mellett kiállításokkal is készülnek a helyi lakosok, amelyeken a helytörténet szempontjából fontos tárgyi és szellemi emlékeket,

egy-egy célterület fejlődését, alakulását lehet megismerni. Ezek összeállításában kiemelt együttműködő partnereik a helyi civil szervezetek és a kisebb közösségek. A kiállítások digitális formában is megjelennek a könyvtár honlapján, hogy állandóan elérhető és bővíthető legyen a helyi közösség számára.

NYÁRIDŐ

AMéliusz Juhász Péter Könyvtár az ott élők érdeklődésének megfelelően, a közösség bevonásával nyaranta kulturális programokat szervez. Az adott célterület specifikációit figyelembe véve hirdetnek kisgyerekeseknek szóló programokat, játékos vetélkedőket, vagy akár az idősebb korosztálynak szóló beszélgetéseket a legváltozatosabb témákban, kihasználva a kultúra identitás erősítő és értékteremtő hatását, sokszínű, kreatív közösségfejlesztő lehetőségeit, eszköztárát és a tevékenységekhez kapcsolódó megújuló módszereiket, művelődő közösségeket hozva létre minden célterületen.

Egy városi közösségfejlesztési folyamatban a könyvtár, mint helyi kulturális intézmény is megtalálhatja a szerepét és azt a területet, amellyel gazdagítani tudja a lakossági aktivitás serkentését és a bevonás mértékét. De a könyvtár is profitál abból, ha olvasói a passzivitásból, cselekvő, tevékeny résztvevői lesznek az intézmény életének. További eredmény, hogy a megvalósítás során a hármas konzorciumi együttműködés hatására a közművelődési, muzeális intézményekkel való partnerség kialakításában is folyamatosan fejlődik a könyvtár.

HELYI IDENTITÁS ÉS KOHÉZIÓ ERŐSÍTÉSE ONDÓD VÁROSRESZBEN

Projekt kedvezményezettje: Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata
Együttműködő partner: Debreceni Művelődési Központ, Méliusz Juhász Péter Megyei Könyvtár

pályázatban vállalt tevékenység megvalósítása, amelynek célja a helyi közösség, és ezen keresztül az egyének önálló cselekvési szándékának és képességének erősítése, elsősorban szakmai-módszertani támogatás folyamatos biztosításával.

A FELTÁRÁS

Ondód, Debrecen egyik városrésze, amely 9 km-re található a központtól. 1950-től főleg a mezőgazdaságban dolgozó lakosság népesítette be, viszont ma már ez a tevékenység egyre kevésbé jellemző. Manapság egy csendes kertvárosi részre emlékeztet, ahol szeretnek élni az emberek, mert jó a levegő, megfelelő a közbiztonság és nyugalom van. Óvoda sosem volt a városrészben, az általános iskolát pedig 20 éve bezárták, az egykori épületében működik jelenleg a közösségi ház, amely nemcsak a kulturális élet középpontja, hanem ennél sokkal több.⁴ 2018 áprilisában indult a DMK Ondódi Közösségi Házának bevonásával a TOP-6.9.2-16-DE1-2017-00003 kódszámú

A kezdeti időszak 2018 áprilisától augusztusig, a feltárás időszaka volt. Ekkor készültek a személyes közösségi interjúk a helyi lakosokkal, majd a beérkező válaszok feldolgozására, visszatükrözésére közösségi beszélgetéseket szerveztek, amely nyitott volt minden érdeklődő számára. Ezen találkozók eredményeként elkészítették és a lakosság számára kiküldték a közösségi felmérést célzó kérdőíveket, hogy a visszaérkező válaszok alapján még több helyi igényt, szükségletet, erőforrást tudjanak feltárni. Ez a helyzetelemzés jó kiindulási alap volt a cselekvési terv összeállításához, amelynek jelenleg a megvalósítási szakasza zajlik.

⁴ <https://www.debrecenimuvkozpont.hu/kozossegfejlesztes/285-ondod>

HÁTTÉR

Az Ondódi Községi Ház körül zajló közösségfejlesztési folyamat időben korábban kezdődött, mint a helyi identitás és kohézió erősítése pályázat megvalósítása. 2014-ben egy Mi magunkért elnevezésű mintaprojekt adott lehetőséget arra, hogy bevonják a helyi lakosságot a közösségi élet megszerzésébe és aktív, cselekvő közösséggé válhassanak. Ennek eredményeképpen a most elinduló projekt helyzetfeltárási, tervezési szakaszát már maga az aktív mag segítette, így céljuk új célcsoportok bevonása (pl. fiatalok, kisgyerekesek) és további közös célok kitűzése és megvalósítása volt.

KAPOTT EREDMÉNYEK

A közösségi interjúk és a feltárás eredményeképpen azonosították azokat a közösségi problémákat, amelyek a leginkább foglalkoztatják a helyieket. Így megfogalmazásra kerültek a helyi infrastruktúra hiányosságai, a közösségi terek hiánya (közösségi park, közösségi tér a fiataloknak), a közösségi terek rossz állapota (közösségi ház, játszótér), a sportolási lehetőségek hiánya (kondipark-, futballpálya-projektó folytatása) és a fentiekből eredően leginkább a közösségi élet hiánya. Ezeket a közösségi beszélgetések alkalmával rangsorolták a résztvevők, és kialakították a saját helyi cselekvési tervüket, benne egy 36 hónapra szóló programtáblával.

KÖZÖSSÉGI MEGMOZDULÁSOK

A betervezett események megvalósítása folyamatosan zajlik, így került sor például egy Községi alkotónapra, a focipálya szépítésére, bővítésére. A helyiek összefogásával új focihálót készítettek, de voltak komolyabb munkák is, mint raklapok összeszerelése, csiszolása, festése, vagy a tartóállványok betonozása. Eközben, akinek a gasztronómia felé húzott a szíve, finom ételekkel kedveskedhetett a munkában kifáradt önkénteseknek. Helyi vállalkozók támogatásával kapták meg az alapanyagokat és a folyamathoz a szakértelmet, így már csak a munka maradt hátra a megjelent helyieknek. Községi összefogással készítették el maguknak a saját focipályájukat, ahol most már az Avató kupa csapatainak fognak szurkolni hamarosan, de a pálya szabad, így egyéb közösségi összejöveteleknek is teret adhat a későbbiekben. És ami a legfontosabb, hogy eggyel (vagy akár többel is) kevesebb tétel van a hiányosságok, problémák listáján.

Ondód jó gyakorlatával arra láthatunk példát, hogy hogyan tudja segíteni egy új pályázat a már megkezdett közösségfejlesztési folyamatot. A kettő kiegészítheti, erősítheti egymást és a helyiek bevonásával az új folyamatba, további olyan eredmények tudnak születni, amelyek mentén akár már ők maguk is képesek lesznek hasonló megmozdulásokat kezdeményezni és lebonyolítani.

HAJDÚ-BIHAR MEGYE MEGYEI KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐ MENTOROK

Csontos Anna Fruzsina, Aba-Horváth István, Sári Andrea

Felelős kiadó:

Szabadtéri Néprajzi Múzeum Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ

NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft.

Országos Széchényi Könyvtár

Szerkesztette: Kalmár Erika

Grafika/tördelés: Király Zoltán

A kiadvány a „Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás”

EFOP - 1.3.1 -15-2016 – 00001 projekt keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg 2016. 09.16 és 2019. 09.15 között.

Minden jog fenntartva!

Budapest, 2019.

A Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás
EFOP-1.3.1-15-2016-00001 projekt
Az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

nmi.hu

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE